

Raad: IND keek in asielzaak te weinig naar dwang

De Raad van State heeft een asielzoekster uit El Salvador gelijk gegeven: de IND moet haar verhaal over dwang beter onderzoeken.

Door onze medewerker
Lize Geurts

AMSTERDAM. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) mag het asielverzoek van een Salvadoraanse asielzoekster niet afwijzen omdat de dienst niet serieus heeft onderzocht of de vrouw in haar land werd gedwongen misdrijven te plegen. Tot dat oordeel kwam de Raad van State vorige week in een beroepszaak die de vrouw had aangespannen.

Het asielverzoek van de 29-jarige Salvadoraanse werd afgewezen op basis van artikel 1F van het VN-Vluchtelingenverdrag. Daarmee kan het ministerie van Justitie een verblijfsvergunning weigeren aan oorlogsmisdadigers en plegers van ernstige misdrijven. In 1F-zaken wordt dwang, ook bijvoorbeeld in het geval van dienstplicht, zelden serieus genomen, zeggen experts.

De vrouw, die in december 2019 asiel aanvraagde in Nederland, deed tien jaar geleden klusjes voor een

bende in de hoofdstad van El Salvador, San Salvador. Ze bezorgde eenmaal een pakje met een wapen erin en stond enkele keren voor de bende op de uitkijk. Volgens de IND is ze daarvoor medeplichtig aan de misdrijven van de bende. Zij vertelde de IND dat ze dit onder dwang deed en dat ze zowel de bende als de politie in El Salvador vreest.

De Raad van State oordeelt nu, net als de rechtbank eerder, dat de IND het element van dwang „onvol-

Het aantal 1F-zaken steeg flink vanaf 1997, toen de IND een speciale unit kreeg

doende” heeft onderzocht en laten meewegen in zijn besluit tot afwijzing van het verzoek.

De advocaat van de vrouw, Sofie de Schutter, vindt het bijzonder dat de Raad van State vastlegt dat de IND een „verregaande plicht” heeft om te onderzoeken of er in een 1F-zaak sprake is van dwang. „Eerdere jurisprudentie legde de verantwoordelijkheid om het aannemelijk te maken bij de asielzoekster.” En als dwang al werd opgevoerd in een zaak, speelde dat

zelden een rol in de overweging om een asielzoeker artikel 1F tegen te werpen. „Meestal wordt dwang vrij makkelijk afgedaan”, zegt criminoloog Maarten Bolhuis van de Vrije Universiteit, die de toepassing van het artikel in Nederland onderzoekt.

Jaarlijks worden ongeveer vijftwintig vluchtelingen uitgewezen op basis van artikel 1F. In de afgelopen jaren trok de IND onder meer de verblijfsvergunning in van een Syriër, die commandant zou zijn geweest bij de terroristische organisatie Jabhat al-Nusra. Het aantal 1F-zaken is flink gestegen vanaf 1997, toen de IND een speciale unit kreeg.

De meeste beroepszaken tegen besluiten van de IND sneuvelen bij de Raad van State. In de afgelopen maanden stelde de hoogste bestuursrechter de dienst twee keer in het ongelijk in een 1F-zaak. In mei kreeg bijvoorbeeld een van oorsprong Rwandese vrouw het Nederlanderschap terug. Dat was haar ontnomen omdat ze zou hebben gezwegen over haar betrokkenheid bij genocide in haar geboorteland in 1994. De Raad van State oordeelde dat het ambtsbericht waarop dat besluit was gebaseerd, onvoldoende betrouwbaar was.

[+] **Het verhaal van de asielzoekster**
10-11